

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos

Kossuth Ferencz

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8.

Vidéki városaink küzködése.

Egy rövidke újsághír tudatja, hogy azért az egyetlen dohánnyárért, melyet a kormány fel akar állítani, nem kevesebb, mint negyvenkét vidéki város versenyez. Ez a jelenség, mely mindannyiszor ismétlődik, valahányszor a kormány valami új intézmény létesítését, vagy a meglévőnek decentralizálásait tervezi, világosan rávilágít arra az egészségtelen közgazdasági állapotra, melynek nyúciái alatt a vidéki városok szenvednek. Vidéki városaink fejlődése roppant nehézségekbe ütközött. A maguk erejéből nem képesek legyőzni ezeket a nehézségeket; az államhatalom pedig nem siet segítségre. Az általános művelődés terjedése mellett a vidéki városok intellektuális erje is növekszik és ez az intellektuális erő minden kellő arányban az anyagi képességekkel, mert ezek nem fokozódnak. Az intellektuális erők pedig érvényesülni akarnak. A vidéki városok polgársága vágyódik a haladás után. Az egészséges és becsületes törekvések szinte lázassá teszik a vidéken az embereket s keresik, kutatják az eszközöket és módokat, melyek mellett haladásra irányított törekvéseik valóra válhatnak. Ha megmondjuk, hogy a haladásra irányított nemes ambícióval összeforrott értelmi erőnek milyen óriási tömegei dolgoznak, fáradoznak Magyarországszerte a lokális érdekek előmozdításán és a tervezésnél többre nem vihetik, sokszor pedig csak az ábrándozásnál maradnak; bizony féltő érzés fog el bennünket s ószinte részvételt nézzük a vidéki városoknak azt a versenyését, melyet gyakorolta a kicsinyes czélok szinte komikusá tesznek. Negyvenkét város törí magát egy dohánnyárért, melyet elvégre is csak egy kaphat meg. És azután negyvenegy vidéki város polgársága a családás keserű érzésével telik meg, mert reménye nem teljesült. És ha látjuk, hogy a versenygó városok milyen nagy erőlködést fejtenek ki ezért a dohánnyárért; ha látjuk, hogy miképen zarándokolnak föl egymásután a küldöttségek s halljuk, mennyi jelentős argumentum sorolhat föl mindenik külön-külön a maga városának az igazai mellett; megérjük azt is, hogy a vidéki városok életérdekei milyen sóvárgással kapkodnak bele minden olyan eszmébe, a melynek megvalósulásától a haladásnak és fölvirágzásnak bármily esékélyke mértéke várható. Egész Magyarországszerte sajnálatosan észlelhető a vidéki városoknak az államhatalom részéről való elhagyatottsága. Másrészt pedig észlelhető az is, hogy a kormányzati rendszer kihasználja a vidéki városok polgárságának haladásra irányozott

természetes törekvéseit. Kihasználja úgy, hogy lelkiismeretlen ígéretesekkel biztosítja magának a vidéki városok támogatását s mikor az ígéretek beváltásának a sora kerül, a legtöbbnek nem jut az intézményekből és nem jut a kedvezményekből. Hanem tartogatja, biztatgatja őket újabb ígéretekkel. Így a vidéki városok fokozódó intellektuális erje, a helyett, hogy egészséges formában érvényesülhene, elveszti függetlenségét s a kormányzati hatalomtól vár kedvezéseik kiérdemlésén munkálkodik. Ez pedig arra vezet, hogy a vidéki városok polgársága az égető lokális érdekeknek gyakorlati kénytelen fláldozni politikai meggyőződését; mert hiszen az a remény kecsesgöti s a kormány azt a reményt táplalgatja benne, hogy a politikai támogatásért majd mégis megfizet neki az ígéretek beváltásával. Azzal a kormányt keveset tördök, hogy illetéknépen rombolást visz végbe a politikai közérköcsökben s megfosztván a vidéki városok intellektuális erejét a függetlenségtől, az lomha téllensébe temetkezik. Legtöbb vidéki városunk szinte megdöbbentő elmaradásának főképe ez az oka. És mi következik ebből? Egy olyan állapot, a minő Nyugat-Európa egyetlen országában se észlelhető. Az, hogy Magyarországnak nincsenek hatalmasabb vidéki központjai, a melyekben a nemzeti élet akár társadalmi tevékenység, akár művelődési mozgalom, akár ipari, vagy kereskedelmi munkálkodás dolgában lendülése nyilvánulásokhoz juthatna. Minden Budapesten, az ország fővárosában központul. Minden ide tolakodik, mert csak itt van élet, a nemzeti organizmus többi részében pedig csak szegényes küzködés, kicsinyes törekvések mellett való lármás kapkodás az erők és képességek igazi érvényesülésének minden lehetőségé nélkül. Az, hogy az ország fővárosa rohamosan fejlődik, s hatalmas arányokban egyre terjeszkedik; az, hogy az ország fővárosa immár a nemzeti intézmények egész sokaságával büszkélkedhetik; kétségtelenül örvendetes jelenség. De az már nem örvendetes, hogy magába szívja a nemzeti organizmus minden véreseppjét, a helyett, hogy mint az ország szíve, kiárasztaná a nemzeti organizmusba a szellemi és anyagi haladás melegségét. Innen-onnan már odajutunk, hogy mialatt a vidéki központok teljesen elvesztik vonzóerejüket még legközelebbi környezetekben is, a főváros egészséges fejlődési processzusát is megakadályozza az a roppant teher, mely az ország minden részéből feléje tolakodik tömegek roppant sokasága miatt ránehezedik. Napról-napra nagyobb Buda-

pesten a drágaság és mert napról-napra növekszik benne az egymással versenygő mindenféle erők özöne, napról-napra nagyobb a munkaerők fölöslege is, a mivel együtt jár a munkaerő becsének hanyatlása és a megélhetés egyre fokozódó nehézsége. Nyilvánvaló, hogy ez beteg állapot. És e mellett azt látjuk, hogy az államhatalom ezzel a bajjal, mely közgazdasági romlás és a legnagyobb szociális veszedelmekkel fenyeget, teljességgel nem törődik. A közmunkáznak arról kellene gondoskodnia, hogy Magyarországon minél erősebb, minél életteljesebb vidéki központokat teremtsen. E végből azonban nem tesz semmit. Tisztán a hatalmi érdekek ösztönzésére hallgat és szinte mesterségesen dolgozik azon, hogy a vidéki városok egészséges fejlődési processzusát megakadályozza és ezen a révén őket az államhatalom teljesen haszontalan gyámsága alá helyezvén, a kormánytól való örökös függőség terhes béklyóiban tartogassa. Az államhatalom könnyű szerrel segíthetne a nagy bajokon, melyek fenyegető veszedelmek rejtgetnek. Két új egyetemi felállításra elég lenne arra, hogy az országban két új központ létesüljön, mely körül lendülése nemzeti élet hullámzása támadna. Kisebb városoknak juttathatna kisebb intézményeket, s ezekben így mozdíthatna elő a haladást. De a mi kormányaink csak a saját hatalmuk fentartásáért epekednek, s a szabadelvű pártban a kormányval szemben való vak engedelmesség elfojtja az eszmék erejét. A mi kormányaink csak dohánnyárakkal, vagy legföljebb pénzügyi igazgatóságokkal édesgetik a vidéki városokat, s egyszerre negyvenkettőt tartogatnak porózon egyetlen dohánnyár felállításának a tervével. Ez is kormányzati bölcsesség. A szabadelvű párti kormányzattól, a mint látszik, ennél több nem telik.

Szépén aposztrofálta azt a fiatalabb kormány-párti honatyt, a ki az 1723-as örökösödési törvényre hivatkozott nagy garral. Azt mondta az a tuoidali honaty, hogy a függetlenségi Kossuth-párt is elismervén e törvényt, mely a közös birtoклást is kimondja, maga a párt is kizárja ez által a függetlenségi törekvést. Figyelmébe ajánlotta Helly Ignác azoknak, a kik ilyesmiket hirtetnek, a későbbi 1790-ki törvény, mely kimondja, hogy az előbbi törvény dacára is Magyarország független a kormányzatában s szabad. A költségvetés az országunk biztosított szabadságát és függetlenségét egyáltalán nem tükröztet vissza, nem szavazza ezt meg, hanem pártolja Kossuth Ferencz határozati javaslatát. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt helyettes elnökeinek szavai félreismérhetetlen tetszéssel hangzótlak el a képviselőházban. Zmeskál Zoltán kijelentette, hogy ő nem akart beszélni, de a Komlóssy Ferencz kanonok szombati beszédét nem hagyhatja szó nélkül. Komlóssy azt kérdezte: melyik egyháznagy tart a néppárttal, ő azt kérdi Komlóssytól: melyik püspök van a néppárt ellen? Meglehetősen nyers hanggal iparkodott leleplezni Komlóssyt, de ez a kísérlete nagyon halat ütött ki, mert Molnár apától nyert megbízható információit folyton maga Molnár korrigálta a ház hangos kacajai közben. Számos esetet iparkodott aztán bebizonyítani, hogy a néppárt sohasem igazott, majd pedig a liberális párt igazatáiról beszélt, hallatlan visszafeléket regisztrálva. Kubinyi Gézáról elmondja nyíltan, hogy a püstpényi gyűlés után Kubinyi neki egész nyíltan, tanúk előtt kijelentette, hogy ha a kerület 1201 választója közül 1200 néppárti, még akkor sem lesz az megválasztva. Zmeskál beszéde mind elkeseredettebb hangú lett s végre egy korteskatona-szabadsági esetről emlékezve meg, így kiáltott fel: — Nos, ha mi képviselők nem vagyunk képesek audienciát nyerni a királynál, én az utczán fogok a kocsjá után futni s kocsjámba bedobni a kérvényemet, feltárva abban a kormánypárti atrocitásokat. Zmeskál különben azt a programmszerű kijelentést tette, hogy amit rügyezni fognak a fák, újra kezd a néppárt országos mozgalmát, népgyűléseit. Nem állhatta meg Zmeskál azt sem, hogy leplezetlen bár, de meg ne gyanusítsa a Kossuth-pártot annak egyik alelnöke, a betegeskedő Komjáthy Béla személyében, a kit a Bánffyval való összejárás nagyon gyerekes gyansításával illetett. Komlóssy Ferencz rögtön reflektált Zmeskál szavára, a ki e szavak elől kimenekült a folyosóra. Komlóssy, a néppárt zajongása közt, jelentette ki, hogy ő a néppárt eszközeit perhorreskálta s nem ezéjában támadta meg a pártot. Újból kérdi: honnan vette a néppárt arra való mandátumát, hogy minden katolikusot, a ki nem néppárti,

exkommunikáljon? Végül a mitológiaió vett erős hasonlattal felelt Zmeskál támadására. Az elnök erre öt perc szünetet adott. A szünet után Barta Odön mondott beszédet, melynek elején határozott szavakkal utasította vissza Zmeskál amag rágalmát, a melylyel Komjáthy Belát illette. Ezután Hagedüs Sándor előadói beszédével foglalkozott. Az előadónak a tulterheltséget a kvóta felemelése czéjjából kellett kétségbe vonnia. Narkotizálni akarják a nemzetet a kvóta-felemelés mütétéhez. Mellesken tett, de kiütönn találó megjegyzései után a költségvetés realizációt támadta s annak etikai alapját vonta kétségbe, felsorolt adatokkal bizonyítva e kritikája jogosságát. Leplezetlenül mutatott arra, hogy az állam a polgárok filléreit olyan czím ellen is behajlja, a milyenekben magánember nem csinálna bevételeket. Szónok kimutatta, hogy az államvagyon kezelésében sem találhat nemzeti politikát. Nem lát a költségvetésben a nemzet önállóságának biztosítására szolgáló institucziókat, miért is nem fogadhatja el a költségvetést. Barta Odön beszédének hatása alatt oszlott el ezután a ház, mert az idő már annyira előrehaladt, hogy a következő szónok beszédére holnapra maradt. A főrendiház is tartott ma ülést. Az ülésen megválasztották a fejeelmi bíróság tagjait s elfogadták a mentelmi bizottság javaslatát gróf Zichy Nándor ügyében. Az olcsó marhasórtól szóló javaslatnál báró Vécsey József és báró Prónay Dezso a só árának leszállítását sürgették, de Lukács László pénzügyminiszter kijelentette, hogy ebbe nem egyezhetik. A főrendiház a törvényjavaslatot a többi, napirendre került javaslattal együtt, elfogadta. A részletes tudósítást lapunk mellékletén adjuk. KÜLFÖLDI SZEMLE. Az amerikai Egyesült-Államok és Anglia közt létrejött békebirói szerződést az északamerikai lapok a legnagyobb lelkesedéssel fogadták ugyan, de azért még mindig kérdések, hogy a washingtoni szentárus beelevezését adja-e majd. Ugy a „New-York Herald”, mint a „Daily Chronicle” azt táviratozták magának Washingtonból, hogy a szerződéshez való hozzájárulás semmi esetre sem fog előbb megtörténni, mint márczius negyediké, a mikor az elnökválasztás be fog következni. Több szenátor Clevelandnak és Olneynek vissza akarta fizetni azt a magatartást, a melyet ezek a kubai kérdésben tanúsítottak, míg mások megengedhettemek s a költársági elvvel ellenkezőnek mondják, hogy egy monarchia, a svéd király legyen a bekebelezés elnöke. Toller, Gorman, Morgan, Chandler és Jones szenátorok elismerték fogják a szerződést, míg Lodge legalább is arra törekszik, hogy részben megváltoztattassék. A legtöbb szenátor pedig semleges lesz a javaslattal szemben s nem igen fognak buzogkolni, hogy az elfogadtassék. Az ezüstpártiak azért fognak a javaslat ellen szavazni, mert azt hiszik, hogy az aranypárt egybejárják Angliával az ő kijátszásukra.

Buddha. — Ista: Z. A. G. — Mindnyóján elolvastuk a New-York Herald híret, mely szerint Fahrer archeologus megtalálta Buddha szülőhelyét. A buddhizmus az emberiség fővállalásai közé a legfontosabbak egyike és pedig nemcsak 300 millió fölötti lélekszámú, hanem egyúttal elevenek tagadhatalatlan magasztossága miatt is, mert az emberiségnek tanításában egy évezredet megelőzte a kereszténységet. Par éve különben az összes világjátó bejárta az a hír, hogy egy buddhista-kolostorban följegyzésekre akadtak, a melyek azt igazolják, hogy a názareih Jezus ifjúkorának több évét ott töltötte. Ez a hír, de nem bizonyult tény valóság esetében tökéletesen megmagyarázza a két vallás tanainak és hagyományainak létfő hasonlóságait és egyenlő gyors, sőt rohamos terjedését, mert Ázsiában és Európában ez a két vallás az uralkodó s az egész emberiség felett a két vallást követi. A Newyork Herald jelentése szerint Khadga Shamfer, a nepali Pala kormányzója megengedte a híres Fahrer régésznek, hogy Nigiva környékén, a hol Buddha szobra és Asoka király felirata emlékoszlopa áll, régiségek után kutasson. A kormányzó azonban csak is jelenlétében engedte meg az ásatásokat (a netán felszínre kerülő aranyesben való osztozás végett) s így megbeszélést a találkozási Fahrerral. A vidéket Buddha nagyapjának, Kapilavastunak születése helyéig, Tilaura köztig sűrű erdő borítja, a mely tele van klastrokkal, szobrok és oltárok romjaival. De a környék maga kopár, kietlen pusztaság, épen olyan, mint Pa Hian és Hinen Tsang zarándokai korában (a IV. és VI. században) volt. Nem lehet csodálni, hogy az egyforma romok közt a kormányzó és a régész eltévedtek s a kijelölt helytől vagy tizenöt méterföldnyire találkoztak egymással. És ez a véletlen valóságos szerencse lett a tudományra, mert épen a találkozás helyén áll Buddhának Asoka király által emelt emlékoszlopa, a mely rögtön szemébe tűnt Fahrernak. A tudós nyomban asatni kezdett s vágott öt méternyire a föld alatt az oszlop fölében fölírta talált, a melyből csodálkozva látta meg, hogy Buddhának születése helyén áll. A fölirat is Asoka, másként Piadassi (a jámbor) király parancsára készült, a ki elmondja banna, hogy huszonnégy évvel halála után (körülbelül a IX. században Kr. e.) töltek sírjából és elment a kumbini kertbe, a hol áldozatot mutatott be Buddhának és sok apró szótval állított föl tiszteletére, mert Buddha ezen a helyen született s az utódoknak tisztelni kell ezt a szent helyet. Fahrer nagy buzogsággal folytatja most az ásatásokat és tomerdek fölírta talált már is, a melyek kétségtelenül igazolják ősi eredetüket, hogy

az emberiséget mint vallási alapelv, Indiából származott át nyugatra. A zsidó vallásból majdnem teljesen hiányzik ez, a mi természetes folyamánya a bosznál Jóhováról alkotott erkölcsi fogalmaknak. A keresztényi vallásból a buddhizmus kétségtelenül közelebb is áll, mint például a mohamedánizmus, annak dacára, hogy ez is a zsidó vallás egy Istentől való alapjára helyezkedve, az összes ókori próféttákat átveszi Mózesstől, sőt Jezussal együtt. Az emberiséget élének minden teremtett lényre való kiterjesztésében mindenesetre van valami nem közösleges erkölcsi tartalom, s Buddhának ezt az eszmét más alakban megeleveníteni látjuk egy modern fiziológiai szekta alapszabályában, mely egészségi szempontokból ugyan, de szintén megítja az állatok husával való táplálkozást, s így az állatok loelését. Még nagyobb és közelebbi bizonyítéka a Buddha tanításai vonzóerejének az a különös jelenség, hogy Párisban az óségi vallásnak nagyszámú hívei akadtak, állítólag nagyvezérek vannak, s a modern Babylon buddhistái már templomot is építettek s napokint tartanak a maguk módja szerint furcsa istentiszteletet. Dacára Buddha közelebbi nevének és a buddhizmus általánosan ismert fogalmának, Európában vajmi kevesen ismerik a nagy vallásalapító jelentőségét és tanainak lényegét. A francziákat kivéve, a kik meghonosították Buddha tiszteletét Párisban, nagyon kevesen törődtek eddig az ázsiai ösváltsókkal s bár tudják azt, hogy Sivát Kashmerében, Visnut India keletén, Brámit a Ganges és Dsumma közt tisztelik, a sokkal jelentékenyebb buddhizmusról alig tudnak egyebet, mint hogy egy papi népből eredt India északnyugati alakút és hogy ez a nép idővel vallástársulattá alakult át. Remusat kutatásai megállapították, hogy Buddha Kr. e. 1029 esztendővel született felt napfordulók vagyis Cintang csillag 25-én (december 22-én) és pedig, mint most Fahrer kiderítette, a Himalaya égenyülő bércei közt, a nepali Nigiva falu környékén. Anyja egy hatalmas királynak csodaszép és szépeltelen szűz léánya volt, s a mint a gyermek világra jött, fény áradt el a földön és mennyei szellemek hirdették igéző dalokban a megváltó elismerését. Királyok imádták a gyermeket, a kit egy elaggott pap a templomban is bemutatott. Királyi fényben neveltek, minden élvezete megvált s csak mikor már egy fia és egy leánya született, vőnt vissza a pusztába, a hol hat évet töltött töredelmében, s ekkor testén a legteljesebb szentség harmeczkét jegye jelent meg. De nagypapjának nem tetszett, hogy Buddha annyira mélyöz és szomorú. Három tökéletes pspéget adott hat nőtől hozzá s mindegyiknek szolgálatára huszezer gyönyörű szűzet rendelt. De

bármennyire igyekezett a hatvanézer leány felvidítani a királyfit, ő nem nyitotta meg szívét az örömeik, hanem az igaz tant szomjuhotta. Végre azt tanácsolták a királynak, hogy küldje a herceget utzni, de egy Isten négy alakban jelenik meg neki, hogy visszaverjele az elmékedéshez. Először egy agyaggyant pillant meg Buddha. — Ki az? — kérdezi. — Egy ember — felelnek szolgálói — egy nyomorult, a kinek érzékei eltemplultak, alakja megváltozott, színe elhalványult, lelékezett nehéz, ereje kimerült, gyors nem emészti meg azt, a mit bevesz, csontjai helyükből kimozdulnak, másnak a segítségével nélkül sem lélni, sem lefektádni nem tud s a beszéde esupa panasz és ismétlés! Buddha a törtét szerkehez hasonló öreg korral elmékedik és meg szomorubban tér vissza. A gondolat, hogy valamennyiünket ez a sors ér, elveszi minden örömet. Nagyjágya boszankodik és megparancsolja, hogy semmi rutat vagy tisztatallant ezután eleje ne bocsássanak. De az Isten másoszer is megjelenik előtte. Utjában végig fekszik, szeméi nem látják a színeket, füle nem hallják a hangokat, kezeivel és lábával hadonáz maga körül, éjapért és anyjéért nyoször s a fájdalommal öleli nejét és gyermekeit. — Ki ez? — kérdezi Buddha. — Egy beteg. — Mi az a beteg? — A beteg egy négy elemből alkotott ember, a kinek minden egyes része szazegy folyton változó bajnak és nyavalyának van alávetve. És leírja előtte a bajokat. Buddha elszörnyed. Hát az emberi élet ilyen nyomorteljes? Megdöbbenve kérdezi önmagától, hogy élvezhet-e valaha legkisebb örömet is a földön. Egy harmadik alkalommal Isten Buddha előtt halottként jelent meg. A herceg látta a halál természetét, de borzasztó következményeinek undorító képét. Felkiált: — Minden elő ala van vetve öregségnek, betegségek és halálnak! S a szörnyű igazság megismerése óta étvágyát is elvesztette. De ekkor már kellőképen elő volt készítve nagy és szent hivatására s az Isten negyedszer és utoljára szerzetes képeében jelent meg előtte és kinyilatkoztatá neki az igaz tant. Egy ilyen oktatás alkalmával a herceg látta, hogy mikor szántanak, férgek jönnek elő a földből. Egy béka lenyelte a férpeket, a békát egy kigyó ette meg, a kigyót egy páva, a pávát egy sólyom, a sólymot egy karvaly ölte meg. Buddha szánakozott azon, hogy az élők egy-mást emészti fel s a könyörületnek az ez érteze a szemléltetés első fokára emelte a királyfit, a kit a szemléltetés első fokára emelte a királyfit, a kit a szemléltetés első fokára emelte a királyfit, a kit a szemléltetés első fokára emelte a királyfit.

lom és ártatlan szívűség által az ember az élet nyomorságai fölé emelkedik s ez állapotban az embert sem hangok, sem színek nem zavarhatják, méltóságát meg nem törhethi, butól és fájdalomtól menten, rendületlen marad a földön s az érzékeségtől elmentesülve élvezi a boldogságot. Azt hiszik, hogy Buddha életének leírásánál mellőzhették a történelmi bírálást. Eltekintve a Bráhma-vallásnak gyökerező vályól, nyilvánvaló, hogy a keresztényi Udvoziót pályájával azonos részletek talán ezer évvel később illeszkedtek bele Shakra Muni (remete) vagy Samarrá Gotama (tökéletes szent) mesés életéjébe. A buddhizmus általánosan helyesebben tekinthetjük reformnak, mint eredeti intézménynek s az ezernyi Buddha, a kiról a Kandsur nevű tibesi szent gyűtemény tud, azt látszik bizonyítani, hogy a Buddha név maga is nem személy, hanem felekezeti jelent eredetileg. Ez a Kandsur-gyűtemény chinai módra fába van vesve, a budani láma őrizete alatt áll, szinte megaláztatlan gazdag és minket főként azért érdekelt, mert a híres Kóvösi Csoma Sándor, a tudományok és a nagy magyar bajnoka ismerte meg Európából. Buddha az ő tanítását Magadában, India közepén kezdte meg. Tanítása megegyezett a Bráhma-vallással abban, hogy ez a végzetl az örök nyugalom és az öslényben való feloszlás, tehát a személyes lét megsemmisülése, valamint megegyezett Buddha az októben is a Bráhma-rendszerrel. Ő is az emanációzt vette alapul. Ellenben reformszamba ment Buddhának az a tétele, hogy az ember fokontint Istenig emelkedhet, hogy az anyag örökkévaló és hogy Isten folytonos nyugalomban van. De azért sok olyan tudós van, a ki ma sem képes megérteni a bráhmizmus és buddhizmus közti ellentétet. Mindennek dacára Buddha tanítása rohamosan terjedt a vallásalapítónak nyolcvan éves korában bekeveredett halála után, a mikor ötszáz askéta összeirta a tanokat, a melyeket száztíz évvel utóbb hatszáz tisztelet méltó férfi újra szerkesztett. De már haromszáz évvel ezután a buddhizmus tizennyolce felekezete oszlott, a mi szükségessé tette a szent könyveket új összeállítását. Nagy Sándor idejében az új vallás már annyira megerősödött, hogy a maccedón és görög harcosok előtt fel is tűnt, a ki a buddhistákat valószínűleg Samana Gotama neve után szamaneszoznak nevezték. Indiából az új tan az iszlam által kizorítottatta, Ceylonba huzódott, a hol az őrdögimádók elfogadták, a mi szintén hatalmas polgárosító erejét bizonyítja. Ceylonból terjedt el ismét Indiában a Gangesen túl, Birmanban, Peguban, Iramban és Jáva szigetén. Majd Buchariában, Kínában, Tibetben, Japánban és Koresában hódított, de Indiából lassankint meg a Buddha-név, sőt Visnu isten

Buddhaként való megtestesülésének emléke is száműzetett. A buddhista száma jelenleg Babil szent 170, Hassék szerint 316 millió. A pontos összeháztást lehetetlennek teszik azok a viszonyok, a melyek fókent Kínában és Tibetben uralkodnak s a melyek árthatóvá teszik a roppant számkülönbőséget a becsülésben. Csak Indiában, Keletkezes helyén nem bírt erősebb gyökeret verni a három-ezer-éves vallás. Ott már alig vannak buddhisták s a hindu életneknek tartja és megveti őket. Ez a magyarzata annak is, hogy Shakra királyfi születése helyének is nyoma veszett, míg most Fahrer egészen velelenül rábukant arra az emlekre, a melyet Asoka király állított Buddha szülőhelyébe. A föliratok kétségtelemre teszik a nagyfontosságú leletet, a melynek egész Ázsiára kiható következménye lesz a nepali bucsujárohely hallatlan telvirágzása. Valószínű különben, hogy az angol kormány keríti magát hatalmába a szent helyet és a civilizációs érdekében kelő mederbe fogja terelni a hirtelen fellobbanó vakbuzogság esetleg nagy veszélyekkel járható kiírásait. SZÜKSÉG ÉS HAJLAM. REGÉNY EGY KÖTETBEN. 8. RTA: BENICZKYNÉ-BAJZA LENKE, NEGVYEDIK FEJZET. — Hogy érti ezt kedves . . . Mi is a neve magának? — Wéber Lina, szolgálatjukra. — Mi a foglalkozása? — Jelenleg semmi. Jövedelméből élék. Egykor pénztárosom voltam egy előkelő kávéházban. De hallják tovább, nekigy rossznylevűnek tartanak, megmagyarázom a mit állítottam. — Halljuk, halljuk. — Tehát a kis Guthi Minka kapitális leány, egészen ellentéte nővéremnek, ki, ha anyja meghal, okvetetlen zárda benne, ha nővérét magára merné hagyni, de mint mondtam, arra ugyan haszntalan vigyáz, míg ő szükségéből fanyalodott a modell kenyérkeresetére, a kisebbik hajlamból fogja azt tenni. — Lám, lám, Wéberné annyira mily jól ismeri őket — monda kisse kedvetlenül Martáni — csak-hogy a fiatalabb leányra nézve nem nagyon dicséretes az, a mit mond.

anság nem. Hogy mi a tudás és az ennek a lehet megadni. Telv...

Udvari ebéd. A mai udvari ebédnél — mint Belső távlatokról — többek közt jelen voltak: Hartel és Ludwig tantrók, az urakházának tagjai és a képviselőház részéről Paumgartner, Bulath, Jendrassovics...

Érdekes rovatok. Lányzó Leó, a pesti kereskedelmi bank elnöke a következő érdekes és népszerű mozgalomra a következő érdekes intézet az igazgatása alatt álló bank névtárisztályához: Azt tapasztaltam, hogy az 1896. március hónapja óta a bank tisztárában mint rendezés tisztviselői felvették nincsenek a felett tisztában, vajon kik tartoznak...

Ünnepély az operaházban. Az opera mai estélyének műsora valószínűleg fin de siècle raffineriával volt összehasonlítható. Képviselve volt azon minden, a mi a közönség kíváncsiságát felbuzdíthatja, kezdve Wagner fiatalok nyitányán, végve az orfeumi zenéből a legnépszerűbb produkciója, a ksziofonhangversenyen.

Munkanélküliség gyűlése. A budapesti munkanélküliség gyűlése holnap, kedden délelőtt fél 10 órákor a kertész-utca 32. számú házban gyűlést tartanak, a melyen a munkanélküliség okait és a szervezkedést tárgyalják.

Ünnepély az operaházban. Az opera mai estélyének műsora valószínűleg fin de siècle raffineriával volt összehasonlítható. Képviselve volt azon minden, a mi a közönség kíváncsiságát felbuzdíthatja, kezdve Wagner fiatalok nyitányán, végve az orfeumi zenéből a legnépszerűbb produkciója, a ksziofonhangversenyen.

EGYETERTÉS, KEDD, JANUÁR 19.

anság nem. Hogy mi a tudás és az ennek a lehet megadni. Telv...

A közönség köréből.

Előrendelt szakértők által SELTERS VIZ helyett ajánl...

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz gyógyszerész annak Neukirch...

Ha itt a nyilvánosság elé lépnek, tessék azt először...

Egy csomag ár 1 frt. S adagra osztva.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész...

Bécsben: Dr. Bechtel, Thalg. 13. Videnék minden...

Uj politikai röpirat! Nemzeti kulturpolitikánk.

Irta: SOMOGYI. Nagy S-adrét. Ára 30 kr.

Közgazdaság. London, jan. 18. A Reuter-ügynökség jelenti...

Ertekezlet a tőzsdereform tárgyában.

Tőzsdéi határüzletkötéshez való keleti...

Indokoltnak tekintik-e nem tőzsdetárgakra nézve...

Bizonyos taxa követelések-e azoktól, kik magukat...

Simon Jakab hangszólója, hogy szükségesnek, czél...

Bacher Emil a malomipar érdekeltjeire nézve...

Olyan publicitás a gabonaüzletben, mint nálunk...

Tisza István a kérdés részleteinek elbirására magát...

Polányi Géza értekezni kívánja, hogy egy sin-

hivatalos kimutató megbeszélés és a pestis követ-

száz négyzetméternyi alapterület és körülbelül hu-

Kereskedelem és tőzsde. A pénzpiacokról. Az új esztendő gyökeresen meg-

A nemzetközi gabonapiac és a vetések. Az egész világon, kivált azonban a nemzetközi gabona-

Bankkimentetés. Az osztrák-magyar bank ma közli...

IPARÜGYEK. Ipari munkások oktatása. Az ipari munkások számára...

KIÁLLÍTÁSI ÜGYEK. A magyar kir. államasutak részvételéről...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Pécs-barcsi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Kassai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Mohács-pesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Debreceni vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Győr-Sopron-Budapesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Aradi és csanádi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Szatmár-nagybányai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Gólyvölgyi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tolnai vasút...

Semmiféle effektív kereskedést a regiszterhez kötni nem...

Lukács József ellenzi a tőzsderegizistert.

Visszatul Soma nem tartja szükségesnek a regiszter...

Gróf Károlyi Sándor és gróf Zselénszky Róbert...

Báró Daniél Ernő kereskedelmi miniszter a vitát...

Következnek az árjegyzésre vonatkozó alábbi kérdések:

VI. A tőzsdéi üzletek lebonyolítására szolgáló intézkedések és intézmények.

A) Az árjegyzés módja.

a) A tőzsdén kívül álló közönség érdekében megfelelő...

b) Nem kellene-e a promissza mellett vásároló közönség...

c) Nem kellene-e az árutőzsdén is oly árjegyzési módozat...

Gróf Zselénszky Róbert a kérdésre a következő választ...

Minden kötés bemutatandó és a napokint benyújtott...

Dr. Décsy Zsigmond szerint, a most tárgyalás alatt...

Osztozik abban, hogy honor onom nélkül nincsen...

Gróf Károlyi Sándor: Gróf Zselénszky és Décsy...

Geiger Zsigmond Rubinekkel szemben megjegyzi...

Báró Daniél Ernő kereskedelmi miniszter ezután...

Pekár Imre válasza az árjegyzés má módját az értekezlet...

Bacher Emil a malomipar érdekeltjeire nézve...

Olyan publicitás a gabonaüzletben, mint nálunk...

Tisza István a kérdés részleteinek elbirására magát...

Polányi Géza értekezni kívánja, hogy egy sin-

lépést személyjelszabás érvényen kívül helyeztetik s melynek...

Zónadíjzabás a debreczeni-hajdu-nánási helyi érdekl. vasuton.

Vonatmegállás. A Szegebről reggel 4 óra 55 perckor...

Francia-osztrák-magyar-román-szerb-bolgár-keleti személyforgalom az Arbergen át.

Gazdasági közlemények. A temes-bogalvölgyi vízszabályozó társulat...

Az értekelet három főbb kérdést vitatott meg, nevezetesen:

1. Azon munkálatainak és azok költségeinek megállapítását...

2. Az ezen költségek, valamint a társulatnak az államkincstár...

3. A társulat régi járuléktartozások leszárolási ügyét.

4. Az új kölcsön állami garancia mellett fog felvétetni...

5. Az új kölcsön után 1 millió forint erejéig az államkincstár...

6. Az eddig befektetett új építési tőke után járó adóviszterítés...

7. Az eddig befektetett 2.178.000 frt után az adóviszterítés...

8. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

9. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

10. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

11. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

12. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

13. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

14. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

15. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

16. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

17. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

18. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

19. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

20. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

21. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

22. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

23. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

24. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

25. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

26. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

27. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

28. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

29. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

30. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

31. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

32. A társulat régi járulékok leszárolására nézve az érdekeltek...

száz négyzetméternyi alapterület és körülbelül hu-

Kereskedelem és tőzsde. A pénzpiacokról. Az új esztendő gyökeresen meg-

A nemzetközi gabonapiac és a vetések. Az egész világon, kivált azonban a nemzetközi gabona-

Bankkimentetés. Az osztrák-magyar bank ma közli...

IPARÜGYEK. Ipari munkások oktatása. Az ipari munkások számára...

KIÁLLÍTÁSI ÜGYEK. A magyar kir. államasutak részvételéről...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Pécs-barcsi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Kassai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Mohács-pesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Debreceni vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Győr-Sopron-Budapesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Aradi és csanádi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Szatmár-nagybányai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Gólyvölgyi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tolnai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tisza István a kérdés részleteinek elbirására magát...

Polányi Géza értekezni kívánja, hogy egy sin-

hivatalos kimutató megbeszélés és a pestis követ-

száz négyzetméternyi alapterület és körülbelül hu-

Kereskedelem és tőzsde. A pénzpiacokról. Az új esztendő gyökeresen meg-

A nemzetközi gabonapiac és a vetések. Az egész világon, kivált azonban a nemzetközi gabona-

Bankkimentetés. Az osztrák-magyar bank ma közli...

IPARÜGYEK. Ipari munkások oktatása. Az ipari munkások számára...

KIÁLLÍTÁSI ÜGYEK. A magyar kir. államasutak részvételéről...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Pécs-barcsi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Kassai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Mohács-pesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Debreceni vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Győr-Sopron-Budapesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Aradi és csanádi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Szatmár-nagybányai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Gólyvölgyi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tolnai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tisza István a kérdés részleteinek elbirására magát...

Polányi Géza értekezni kívánja, hogy egy sin-

hivatalos kimutató megbeszélés és a pestis követ-

száz négyzetméternyi alapterület és körülbelül hu-

Kereskedelem és tőzsde. A pénzpiacokról. Az új esztendő gyökeresen meg-

száz négyzetméternyi alapterület és körülbelül hu-

Kereskedelem és tőzsde. A pénzpiacokról. Az új esztendő gyökeresen meg-

A nemzetközi gabonapiac és a vetések. Az egész világon, kivált azonban a nemzetközi gabona-

Bankkimentetés. Az osztrák-magyar bank ma közli...

IPARÜGYEK. Ipari munkások oktatása. Az ipari munkások számára...

KIÁLLÍTÁSI ÜGYEK. A magyar kir. államasutak részvételéről...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Pécs-barcsi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Kassai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Mohács-pesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Debreceni vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Győr-Sopron-Budapesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Aradi és csanádi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Szatmár-nagybányai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Gólyvölgyi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tolnai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tisza István a kérdés részleteinek elbirására magát...

Polányi Géza értekezni kívánja, hogy egy sin-

hivatalos kimutató megbeszélés és a pestis követ-

száz négyzetméternyi alapterület és körülbelül hu-

Kereskedelem és tőzsde. A pénzpiacokról. Az új esztendő gyökeresen meg-

A nemzetközi gabonapiac és a vetések. Az egész világon, kivált azonban a nemzetközi gabona-

Bankkimentetés. Az osztrák-magyar bank ma közli...

IPARÜGYEK. Ipari munkások oktatása. Az ipari munkások számára...

KIÁLLÍTÁSI ÜGYEK. A magyar kir. államasutak részvételéről...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Pécs-barcsi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Kassai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Mohács-pesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Debreceni vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Győr-Sopron-Budapesti vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Aradi és csanádi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Szatmár-nagybányai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Gólyvölgyi vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tolnai vasút...

Magy. kir. államasutak részvételéről. Tisza István a kérdés részleteinek elbirására magát...

Polányi Géza értekezni kívánja, hogy egy sin-

hivatalos kimutató megbeszélés és a pestis követ-

száz négyzetméternyi alapterület és körülbelül hu-

Kereskedelem és tőzsde. A pénzpiacokról. Az új esztendő gyökeresen meg-

számból, 1316 forint... Duna-utca 16. Krieger... 1897. január 19. VII. József 403 frt...

Magyar királyi szálló. Szócska. Budapest, 1897. jan. 19-én. MARIANA. Dráma 4 felvonásban. Itza José Echegaray...

NEMZETI SZÍNHÁZ. Budapest, 1897. jan. 19-én. 2. Általános bejelentés. MARIANA. Dráma 4 felvonásban. Itza José Echegaray...

HERCZEGNŐ. Budapest, 1897. jan. 19-én. NINETTE. Operette 3 felvonásban. Itza Charles Clairville...

IMPERIAL Somossy-Mulató. Nagymező-utca 17. szám. 431. telefon. Irada: Moszár-utca 5. Kezdeté 8 órákor. Vége 12 órákor.

Időjárás. A m. kir. meteorológiai központi intézet táv irati jelentése 1897. jan. 18-án reggel 7 órákor. Allomások. Arvátalja, Selmeczbánya, Kis-Kartal, N-Szombat, Gyalla-Ovár, O-Gyalla, Budapest, Sopron, Herény, Keszthely, Zágráb, Károlyváros, Fiume, Csíkszereda, Pancsova, Orsova, Zombolya, Székesfehérvár, Szeged, Szolnok, Eger, Debreczen, Kismárk, Ungvár, Kassa-Szalóna, Szatmár, Nagy-Várud, Kolozsvár, Nagy-Szeben, Bees, Károlyváros, Klagensfurt, Póla, Lesina, Sarajevó, Torino, Firenze, Róma, Nápoly, Brindisi, Palermo, Malta, Bizit, Nizza, Páris, Koppenhága, Hamburg, Berlin, Christensund, Stockholm, Szent-Petervár, Moszkva, Varsó, Kiew, Odessa, Szinga, Szofia, Konstantinápoly.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése 1897. január 18. I. Gabonafélék. II. Különböző termények. III. A hajózási fuvardíj-tételek Budapestre. IV. Értéktőzsde. V. Bankok részvényei. VI. Takarékpénztárak részvényei. VII. Különböző vállalatok részvényei. VIII. Különböző vállalatok részvényei. IX. Különböző vállalatok részvényei. X. Különböző vállalatok részvényei. XI. Különböző vállalatok részvényei. XII. Különböző vállalatok részvényei. XIII. Különböző vállalatok részvényei. XIV. Különböző vállalatok részvényei. XV. Különböző vállalatok részvényei. XVI. Különböző vállalatok részvényei. XVII. Különböző vállalatok részvényei. XVIII. Különböző vállalatok részvényei. XIX. Különböző vállalatok részvényei. XX. Különböző vállalatok részvényei.

